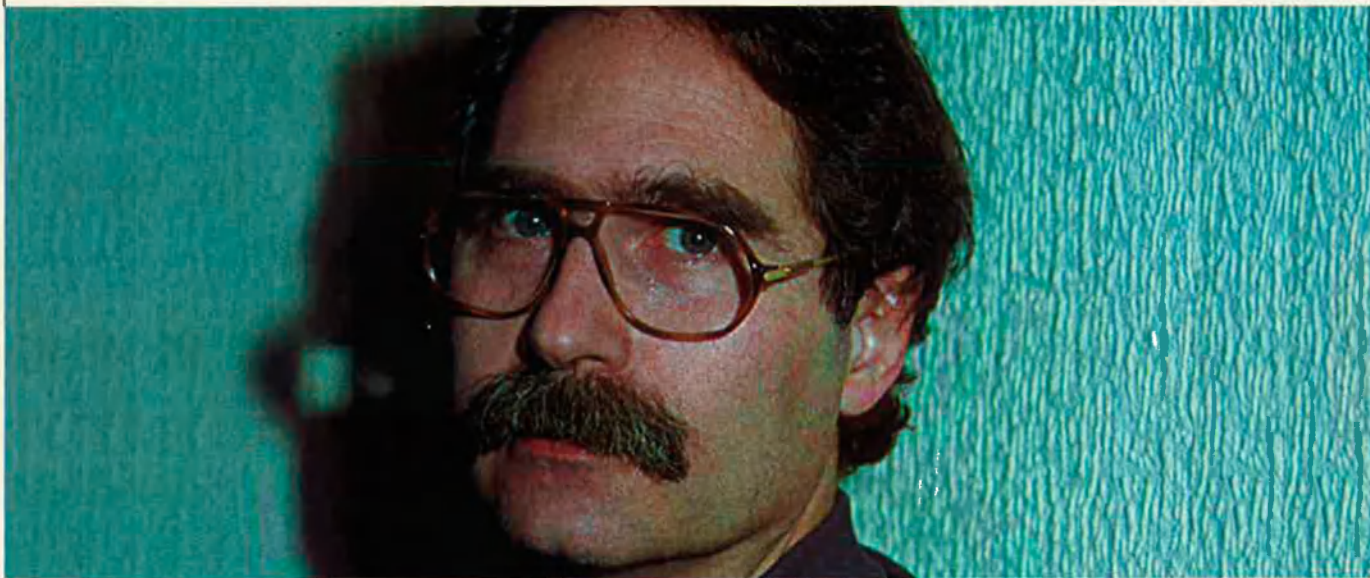

Els veritables amos de *La Granja*.

Jaume Cabré.

ARKIU

Gent del Barri a la catalana. Una comparació fàcil. Però quan a la mateixa hora, pel Canal 33, repeteixen *Eastenders* la majoria de televidents concentra la seva atenció en una petita colla d'amics i familiars de la granja, del casal, d'un hipotètic barri menestral d'una Barcelona esbossada en llonzes de mitja hora setmanal que aquest estiu, gràcies a les repesques de les reemissions, es convertiran en trenta minuts diaris. Es tornarà a plorar les desgràcies del Mercader, a somriure les facècies del Soteres, i a murmurar sobre els xicots de la Sònia. Però l'èxit no ha estat tan sols d'un excel·lent quadre d'actors: a un dels millors realitzadors de dramàtics de la televisió d'aquest país, Orestes Lara —que, quan li ho han permès a TV3, ha realitzat produccions tan impactants com *La Rambla de les Floristes*, amb Rosa Maria Sardà—, i a un prodigi d'escriptor vuit-centista, Jaume Cabré, que ha fet de les teranyines narratives un poc habitual modus vivendi, els pertany part de l'èxit.

En aquest interludi estiuenc, TV3 i DCo, la productora de la sèrie i de *La vida en un xip*, negocien les rendes de *La Granja*. Televisió de Catalunya està més que interessada perquè DCo els faci alguna proposta concreta. Allò que tothom calla és si es tractarà d'una sèrie nova o de seguir recreant vespres de divendres. Però Jaume Cabré, co-responsable del guió i responsable de l'escriptura de la sèrie, pensa passar un estiu feliç fora de *La Granja*. Li faria mandra mirar-se-la de nou. I, mentrestant, fa balanç: "Per una

banda, els personatges en una sèrie com aquesta que acumulen història al llarg dels capítols són molt agraïts. T'és relativament fàcil de treballar-hi si entres a l'ona, però, d'altra banda, l'organització de la sèrie en 150 capítols que insisteixen en una mateixa matèria narrativa t'acaben fent venir ganes de sortir d'aquest món". Les "reines" argumentals de *La Granja* són els seus mateixos personatges. L'equip de guionistes —bàsicament Jaume Cabré, Jesús Borràs i Antoni Colomer—, els van construir a partir d'arquetips: el fatxenda, la dona de caràcter, el marit tabalot... Tots tenien el caràcter establert des del començament. Calia, doncs, que a partir dels diàlegs, de la parla, s'anés evidenciant la seva manera de ser. "Als inicis ens va servir de molt buscar frases que cada personatge repetia sovint. Així, per exemple, el Mercader diu sovint '¿M'entén el sentit de la paraula?' El Brillant, entra a *La Granja* i sempre fa 'Salut i peles' o es dirigeix a un altre personatge dient-li 'Hola Flanagan'..."

I a partir dels tics personalitzats, s'hi introduïen certes sorpreses. Noves facetes. Les que trobem, per exemple, en el personatge d'en Soteres (Joan Borràs). Als primers capítols fa, tal com pertoca, de senyor gran, però quan conviu amb els problemes de la Bet, l'hostessa veïna —la mateixa Montse Guallar d'*Amor a primera vista*—, o amb un antic amor interpretat per Montserrat Carulla, l'estabilitat es capgira. Són canvis de rasant perfectament estudiats: "Cada any establíem uns

quatre o cinc capítols que se centraven especialment en un dels personatges: en la primera part ens vam centrar en la Carme, el segon any en el Mercader, el tercer, en el Soteres i el Gassiot, en el quart hi van entrar personatges laterals com la Susanna."

El guió, tot i mantenir una coherència des del principi, ha hagut d'introduir novetats, canvis no previstos com l'invent d'un "final" per a un personatge, ja que l'actor havia decidit plegar (el cas de la Serafina). Tant és. Tothom és intercanviable, perquè, en termes de Cabré mateix, es juga al joc de l'autoengany. "Els personatges es fan creïbles perquè recorden els mateixos personatges del nostre entorn, són de tot arreu i no són ningú en concret. I com que tampoc no són herois ni s'expliquen en funció de cap èpica, com que viuen la normalitat d'un ambient local, d'un llenguatge proper, pots arribar a creure't que tot existeix encara que la granja no puguis trobar-la enlloc" L'autoengany és el triomf del realisme, just allò que la sèrie sempre ha intentat. Quan els ramats de turistes visiten els platons de TVC, molts palpen amb mans tremoloses els enganyosos decorats de *La Granja* i descobreixen que la cafetera del bar funciona, no s'acaben de creure que, els espectres de la seva sèrie preferida, se'ls han inventats individus contractats per a escriure, dirigir i interpretar. Cabré i Orestes, els amos conceptuals de *La Granja*, tenen corda per estona.

X. B. / O. M.